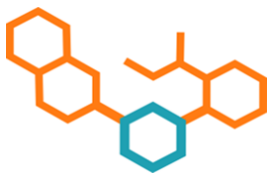

Ajánlások

***az egész életen át tartó tanulás szektorában
tevékenykedő civil társadalmi szervezetek
európai együttműködésének fejlesztésére***

Co-funded by
the European Union

INFORMÁCIÓK:

Szerkesztő: Rafał Dadak ; **társzerkesztők:** Agnieszka Dadak , Jerzy Kraus.

© 2024: Alternatív Oktatási Kezdeményezések Alapítványa (PL), FHSASB – Budapest Környéki Népfőiskolai Szövetség (HU), COOPERATIVA SOCIALE COOSS MARCHE ONLUS SOCIETA COOPERATIVA PER AZIONI (IT), Rightchallenge – Associação (PT), Husavik Academickinet Pingeyinga (IS)

Minden jog fenntartva. Ez a jelentés forráshivatkozással idézhető.

Kiadó:

1. kiadás , 2024. január

Kép: Porto és a Ponte Dom Luis I látképe (szerző: Rafał Dadak)

A projekt az Európai Unió társfinanszírozásában valósult meg.

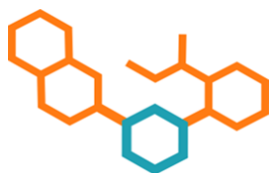
Co-funded by
the European Union

Ez az összefoglaló az "EUropean NETworking mint a továbbképzés és gondolatok megosztásának módszere az egész életen át tartó tanulás területén" című 28 hónapig tartó Erasmus Plus fejlesztési projekt második részének második kiadványaként készült (2022. január – 2024. május).

A kifejtett nézetek és vélemények a szerzők nézetei és nem feltétlenül tükrözik az Európai Unió vagy az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) véleményét. Sem az Európai Unió, sem az EACEA, sem az Erasmus+ program lengyel nemzeti irodája nem tehető felelőssé a benne található információk esetleges felhasználásáért.

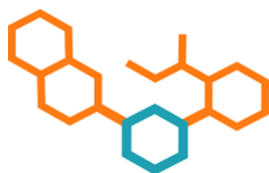
Co-funded by
the European Union

Tartalom

A dokumentumban használt betűszavak	1
Előszó	2
I. Bevezetés	3
1. A projektről.....	3
2. Partnerszervezetek.....	5
3. Módszertan	5
4. Kutatási eszközök	6
II . A jelenlegi helyzet bemutatása	8
1. Információ egy jogformáról, az Európai Szövetkezetről (SCE; latinul: Societas Cooperativa Europaea)	8
2. A kutatás összefoglalása az SCE-kre vonatkozó adatok alapján.....	11
3. A kutatási folyamat főbb következtetései	14
4. További lehetőségek az európai együttműködés kiépítésére.....	15
5. Az oktatási tevékenység önfelfinanszírozásának erősítése.....	18
III. Következtetések és ajánlás az európai együttműködési/hálózati folyamat fejlesztéséhez	20
IV. Befejezés helyett	25
V. További források - Tippek és ötletek, hogyan lehet megbirkózni a felnőttképzés legaktuálisabb kihívásaival.....	27
1: Az inklúzió és sokféleség ökológiai és társadalmi vonatkozásai a felnőttképzésben.....	27
2: Digitális átalakítás a jobb táv- és online oktatás és tanulás érdekében felnőttek számára.....	31
3: A tanulók és oktatók környezettudatossága és a felnőtt európaiak aktív demokratikus részvételének támogatása.....	36

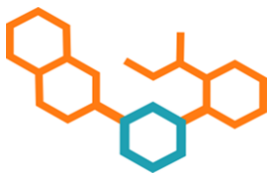

A dokumentumban használt betűszavak

Betűszó	Teljes név
BORIS	Tényleges Tulajdonosi Nyilvántartások Összekapcsolt Rendszere
CECOP	Az ipari és szolgáltató szövetkezetek európai szövetsége
COOP Europe	A Cooperatives Europe az európai szövetkezeti vállalkozások szervezete
CSO	Civil Társadalmi Szervezet
DG/DG GROW	A Bizottság szakpolitikai osztályokra, főigazgatóságokra (DG-k) van felosztva, amelyek különböző szakpolitikai területekért felelősek./ A Belső Piaci, Ipari, Vállalkozási és KKV-k Főigazgatósága
EC	Európai Bizottság
ECBA	Európai határokon átnyúló egyesületek
EEIG	Európai Gazdasági Egyesülés
EU	Európai Unió
EU NET	A projekt címe: "European NETworking mint a továbbképzés és gondolatok megosztásának módszere az egész életen át tartó tanulás területén"
EURICSE	A Szövetkezeti és Társadalmi Vállalkozások Európai Kutatóintézete
FIRST network (hálózat)	Felnőttoktatás területén működő civil szervezetek nemzetközi hálózata (https://first-network.eu/hu/)
ICA	Nemzetközi Szövetkezeti Szövetség
LLL	Egész életen át tartó tanulás
NGO	Nem kormányzati szervezet
REGULATION (SZABÁLYOZÁS)	Az EU hivatalos lapjában (https://eur-lex.europa.eu/homepage.html) közzétett európai jogi aktus vagy uniós szervek által készített jogszabálytervezet
SCE	Európai Szövetkezet – SCE (Societas Cooperativa Europaea latinul)
SE	Európai Vállalkozás – SE (Societas Európa latinul)

Előszó

A jelen összefoglaló olyan információk/ajánlások/megoldások/tényezők gyűjteménye, amelyeket az egész életen át tartó tanulás ágazatában működő civil társadalmi szervezetek hálózatépítése vagy együttműködése során figyelembe kell venni az Európai Unióban..

Az összefoglaló tudásbővítési eszközként, valamint a legjobb gyakorlatok és tapasztalatok európai szintű cseréjének módszereként szolgál, célja a hálózatépítési folyamat megerősítése és az európai civil szervezetekben rejlő lehetőségek kiaknázása.

A szerzők remélik, hogy az ebben az összefoglalóban bemutatott megoldások elősegítik az új hálózatok szerkezetének, formáinak, feladatainak és ajánlatainak meghatározását.

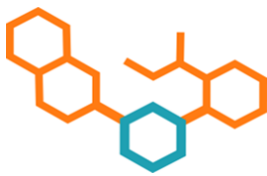
Hangsúlyozni kell, hogy minden egyén számára a megszerzett tudás legalább olyan fontos, mint az a közeg, amelyben él. A XXI. században azok az egyének és szervezetek, amelyek nem működnek együtt, korlátozzák cselekvési lehetőségeiket. Ezért alapvető fontosságú az együttműködés különböző lehetőségeinek feltárása. Az új tapasztalatok és legjobb gyakorlatok megismerése kiegészíti az együttműködési folyamatot szervezeti szinten irányító és új hálózatok kiépítésén gondolkodó egyének eszköztárát.

Érdeemes megjegyezni, hogy a mások tapasztalataiból való merítés képessége új, jelentős társadalmi kompetencia. Ez a készség hozzáadott értéket képvisel az állampolgári tudatosság fejlesztésében, és befolyásolja az egyének személyes fejlődését.

Az egész életen át tartó tanulás szektora biztosítja a legdinamikusabb és legváltozatosabb oktatási és társadalmi környezetet az Európai Unió tagállamaiban. A hálózatépítés az egész életen át tartó tanulás szektorában működő civil szervezetek életének alapvető elemévé vált. A hálózatba szerveződői integráció fő feladata a közös fejlesztési stratégia kialakítása, promóció lebonyolítása, vezetési modellek kialakítása, az oktatási és társadalmi szektor fejlődésének elősegítése valamint külső képviselete. Ezért ennek az összefoglalónak az a célja, hogy ösztönözze az ebben a szektorban működő entitások/szervezetek együttműködését és új kezdeményezések létrehozását.

Az összefoglaló az "EUropean NETworking mint a továbbképzés és gondolatok megosztásának módszere az egész életen át tartó tanulás területén" projekt eredményeinek terjesztési eszközeként is szolgál [EU NET]. A projekt 2022 januárja és 2024 májusa között valósul meg az Európai Unió társfinanszírozásával, a 2021–2027 Erasmus+ Program keretében (2. KULCSINTÉZKEDÉS: SZERVEZETEK ÉS INTÉZMÉNYEK EGYÜTTMŰKÖDÉSE – Együttműködési partnerségek).

I. Bevezetés

1. A projektről

Az EU NET projektet öt partnerszervezet valósítja meg Lengyelországból, Olaszországból, Magyarországról, Portugáliáról és Izlandról, amelyek az egész életen át tartó tanulás, a felnőttképzés területén tevékenykednek. Mindegyik partner a FIRST Network tagja ¹. Annak ellenére, hogy az összes érintett szervezet a 3. szektorhoz tartozik és az egész életen át tartó tanulás területén tevékenykedik, különböző profilokkal és tapasztalattal rendelkeznek, ami a Partnerség összetételét valamilyen módon reprezentatívvá teszi az európai felnőttoktatási szektor számára.

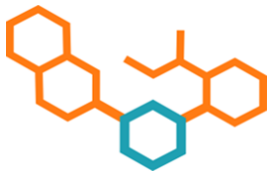
A projekt fő célpontja az egész életen át tartó tanulás és a felnőttoktatás területén tevékenykedő civil társadalmi szervezetek európai hálózatának lehetséges szintje. Az EU NET ötlete egy 2 éves, 2018-2020-as Erasmus+ KA 2 projekt eredményeire, következtetéseire és végső stratégiájára épül, amelyben öt, a felnőttképzés területén tevékenykedő európai szervezet vett részt: „Nemzetközi projektet első alkalommal megvalósítók segítő hálózata” (1stTIPPM). A projekt a FIRST Network megalapításával zárult 2020 decemberében. A FIRST Network (FN) küldetése a civil társadalmi szervezetek és a felnőttoktatási szektorban tevékenykedő szervezetek nemzetközi szinten való működési képességének erősítése és innovációs képességük növelése volt.

A FIRST Network megalapítását megelőző elemzés feltárta, hogy hiány van a non-profit és civil szervezetek számára elérhető, hálózatépítést támogató, megfelelő és megfizethető jogi és eljárási megoldásokból. Úgy tűnik, hogy az európai jogszabályok szintjén joghézag van. Az európai hálózatok alapításának és bejegyzésének folyamata drága és bonyolult. Az EU NET foglalkozik azzal is, hogy több gyakorlati példa, több esettanulmány, további önképzési anyag szükséges az európai szintű együttműködés és a felnőttképzési civil szervezetek hálózatépítése terén.

Az EU NET projekt fő célja az egész életen át tartó tanulás területén tevékenykedő civil társadalmi szervezetek európai szintű hálózatépítésének támogatása. A konkrét célok a következők: 1. A felnőttoktatás civil társadalmi szervezeteinek európai szintű hálózatépítésének elősegítése az információk és az alkalmazható ismeretek, iránymutatások és ajánlások hozzáférhetőségének növelése révén az Európai Szövetkezetre, mint az uniós szintű hálózatépítés egy formájára vonatkozóan. 2. Az európai együttműködés elősegítése a

---

¹ A FIRST Network civil szervezetek nemzetközi hálózata, amely a felnőttképzés területén tevékenykedik. A FIRST Network a válasz arra az igényre, hogy a nemzetközi együttműködés területén szakemberek és szakértők szükségesek és útmutatók konkrét problémák megoldásához, kihívások kezeléséhez. További információ: [NGO EEIG](#)

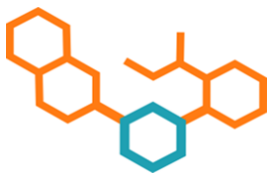
felőttképzési szektorban azáltal, hogy a szakemberek az európai projektek kezdeményezéséhez, tervezéséhez, fejlesztéséhez és megvalósításához szükséges önálló tudásfejlesztéshez megfelelő gyakorlati és újrafelhasználható forrásokhoz jussanak. 3. A felőttképzéssel foglalkozó CSO-k rugalmasságának támogatása és képességeik fejlesztése a felőttképzés legaktuálisabb kihívásaival való megbirkózásra: Digitális átalakulás, befogadás és sokszínőség az oktatásban, a tanulók és oktatók környezettudatossága, a felőtt európaiak aktív demokratikus tevékenységének támogatása. 4. A FIRST Hálózat fejlesztésének és megerősítésének támogatása mintegy laboratóriumként, amely a nemzetközi szinten működő kapacitásépítési megoldásokat fejleszt és teszteli az egész életen át tartó tanulás szektorának innovációs és alkalmazkodási képességének fokozása érdekében.

A projekt közvetlen célcsoportja a nem formális szakképzési, felőttképzési szervezetek tagjai, dolgozói, munkatársai, önkéntesei és felőtt tanulói, különös tekintettel a civil társadalmi szervezetekre (CSO-k), beleértve az informális csoportokat, a non-profit és egyéb szervezeteket. A közvetett célcsoportba az oktatáshoz kapcsolódó szervezetek, intézmények és döntéshozók széles köre tartozik.

A következő ajánlásokon kívül a projektcsapat egy két részes Gyakorlati Eszköztár is kidolgozott az európai projektmenedzsment és hálózatépítés terén kezdőknek:

- **1. rész:** a project előkészítésével és tervezésével kapcsolatos. Az Eszköztár első részének célja, hogy elkalauzolja Önt a projektötlettől a sikeres pályázatig. Az Eszköztár 1. része [ITT](#) érhető el .
- **2. rész:** monitoringgal és értékeléssel kapcsolatos. Az Európai Unió által társfinanszírozott európai projektek sikeres megvalósításának támogatását célozza. Az Eszköztár 2. része [ITT](#) érhető el .

2. Partnerszervezetek

- Alternatív Oktatási Kezdeményezések Alapítványa, Lengyelország (pályázó és koordinátor), www.fundacjaie.eu
- Budapest Környéki Népfőiskolai Szövetség, Magyarország, <http://www.bknsz.hu/>
- Cooperativa Sociale COOSS MARCHE ONLUS scpa , Olaszország, <http://www.cooss.it/it/>
- Rightchallenge – Associação , Portugália <https://rightchallenge.org/>
- Husavik Akadémiai Központ / Pekkingarnet Pingeyinga, Izland <https://hac.is/>

3. Módszertan

Miért fókuszáltunk az Európai Szövetkezet (SCE) témájára?

A "FIRST Network" (a „Nemzetközi projektet első alkalommal megvalósítók segítő hálózata” című Erasmus+ projekt részeként 2020-ban létrejött hálózat) létrehozását megelőző elemzés a projektet megvalósító öt európai országban (Lengyelország, Olaszország, Magyarország, Dánia és Ausztria) a 2018. október és 2020. szeptember közötti időszakban azt mutatta ki, hogy:

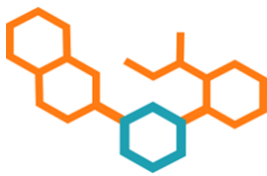
- A non-profit szervezetek számára elérhető hálózatok kialakítását támogató megfelelő és megfizethető jogi és formai megoldások elérhetősége korlátozott.
- Európai szinten joghézag van a civil szervezetek együttműködését illetően.
- Az európai hálózatok létrehozásának és bejegyzésének eljárása költséges és bonyolult.
- Különösen kevésbé ismert és feltáratlan együttműködési forma az Európai Szövetkezet (SCE), amely jó lehetőségnek tűnik a civil szervezetek számára.
- Az európai civil szervezetek együttműködésének jogi formái nincsenek megfelelően elemezve, tesztelve, ami az információk és ismeretek, értelmezések, iránymutatások és ajánlások hiányát eredményezi, ami korlátozza a hálózatépítési lehetőségeket az Európai Unióban.

A jelen ajánlások céljai a következők:

- Az Európai Szövetkezetről (SCE) és annak társadalmi és oktatási tevékenységben való hasznosításáról szóló ismeretek bővítése.
- A hálózatépítési és a nemzetközi/európai együttműködési folyamatban a felnőttoktatással foglalkozó entitások előtt álló kihívások és akadályok azonosítása.
- Az oktatási tevékenységek hatékonyságát befolyásoló tényezők azonosítása.
- A hálózati formában működő entitások sikertényezőinek (legjobb gyakorlatainak) megismerése.

- A felnőttképzési szektor szereplői számára támogatási területek meghatározása az együttműködés tervezésében, kezdeményezésében és megvalósításában.
- A szükséges strukturális, szervezeti és jogszabályi akadályok azonosítása a hálózatok létrehozásának elősegítése, megkönnyítése érdekében.
- A konzorciumi tagoktól, európai hálózatoktól és más érdekelt felektől kapott visszajelzések alapján ajánlások megfogalmazása.

A kutatási módszertan a dokumentumkutatáson alapuló kvantitatív és kvalitatív adatgyűjtést (a rendelkezésre álló adatok elemzése, beleértve az európai SCE-k azonosítását is) és az interjúkon keresztül történő kvalitatív adatgyűjtést kombinálta. Az interjúk fő célja az volt, hogy megismerjük a legjobb gyakorlatokat az Európai Unión belüli együttműködéssel kapcsolatban az SCE innovatív formájában és az európai hálózatok formájában.

A létező hálózatok feltérképezését/kutatását és elemzését a legjobb megoldások azonosítása érdekében (információs források kutatása) a FAIE jogi és adminisztratív szakemberei és a partnerszervezetek képviselői végezték.

Interjúk készültek az európai hálózatok képviselőivel, hogy megismerjük a meglévő hálózatok által használt megoldások erősségeit és gyengeségeit, és azonosítsuk a legjobb gyakorlatokat.

4. Kutatási eszközök

A kutatási folyamat a következőket foglalta magában:

- ❖ Az SCE-k működésére vonatkozó adatok azonosítása és összegyűjtése az EU-tagállamokban.
- ❖ Kísérlet azonosítani és kapcsolatba lépni az oktatási szektorban működő SCE-kkel.
- ❖ Néhány kiválasztott EU-tagállam vonatkozó adatbázisainak és jogi nyilvántartásainak elemzése.
- ❖ Kapcsolatok kialakítása az SCE-k Európai Unión belüli tevékenységének kutatására szakosodott európai intézményekkel és kutatókkal.
- ❖ A projektpartnerekkel együttműködve strukturált interjúkérdőív készítése a meglévő európai SCE-k tapasztalatainak és ajánlásainak megismerésére. (Mivel az EU-ban az oktatás területén tevékenykedő SCE-k már inaktívnak és/vagy felszámolás alatt állónak bizonyultak, a kapcsolattartók nem válaszoltak a megkeresésekre, így lehetlenné vált az interjúk lebonyolítása).

- ❖ Tanulmányút egy Európai Unióban működő szövetkezethez, melynek fő témája a hálózatépítés.
- ❖ A projektpartnerekkel együttműködve strukturált interjúkérdőívek áttekintése és interjúk készítése különböző típusú európai hálózatok képviselőivel (mind az európai hálózat vezetőségi tagjaival, mind a tagok képviselőivel öt európai országban: Lengyelország, Olaszország, Izland, Portugália és Magyarország).

II. A jelenlegi helyzet bemutatása

1. Információ egy jogformáról, az Európai Szövetkezetről (SCE; latinul: Societas Cooperativa Europaea)

Ahogy Dr. Małgorzata Lenzion írja (2017): "Elmosódnak a határok a hagyományos szektorok és az azokat képviselő szervezetek között. Egyre nehezebb azonosítani az entitások közötti egyértelmű és tartós különbségtételt. Többek között a CSR – vállalati társadalmi felelősségvállalás – gondolatának megjelenése, a szociális gazdasági szektorban olyan szervezetek létrejöttéhez vezetett, amelyek különböző szektorok metszéspontjában működnek. Ezek a szervezetek a környező valóság sokszínűségének és az ágazatok közötti illuzórikus határoknak a bizonyítékai. Ilyen például az Európai Szövetkezet, amely a minta entitás az úgynevezett új gazdaság szektorban. A szociális gazdaság egyre fontosabb a lakosok életminőségének javításában. A szociális vállalkozások hibrid jellege az ágazatok metszéspontjában elfoglalt helyzetükből és a társadalmi és gazdasági törekvésekből fakad. Az eredmény az, hogy nem lehetséges a klasszikus felosztás nem kormányzati, állami vagy kereskedelmi szervezetekre."

Az Európai Szövetkezet (SCE) az Európai Unió tagállamain és az Európai Gazdasági Térségen belüli transznacionális és határokon átnyúló együttműködések fejlesztésének példája.

Az Európai Szövetkezet (SCE) olyan jogi forma, amely lehetővé teszi új partnerségek létrehozását az Európai Unió tagállamaiból származó entitások/szervezetek együttműködésén belül. Érdekessége az Európai Unión belüli társadalmi és gazdasági tevékenységek közös lebonyolításának lehetősége – olyan tevékenységek, amelyek támogatják a társadalmi szerepvállalást.

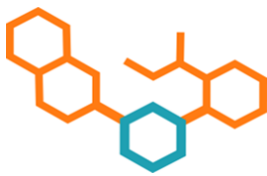
Az SCE tevékenysége a következő elveken alapul:

Az Európai Unió, hogy hozzájáruljon gazdasági fejlődéséhez, a szövetkezeteket – amelyek valamennyi tagállamban általánosan elismert szervezeti forma – megfelelő jogi eszközökkel látja el, amelyek elősegítik határon átnyúló tevékenységeik fejlesztését.

A szövetkezetek elsősorban természetes személyek vagy jogi személyek csoportjai, amelyek sajátos működési elvei különböznek a többi gazdasági szereplőtől. Ide tartoznak a demokratikus struktúra és ellenőrzés elvei, valamint a nyereség méltányos elosztása.

Az Európai Szövetkezet (SCE) fő célja tagjai szükségleteinek kielégítése és/vagy gazdasági és/vagy társadalmi tevékenységük fejlesztése kell, hogy legyen, az alábbi elveknek megfelelően:

- tevékenységét a tagok kölcsönös javára kell végezni, hogy minden tag a részvételével összhangban részesüljön az SCE tevékenységeiből,
- az SCE tagjai lehetnek más személyek vagy szervezetek is, akiknek részt kell venniük az SCE tevékenységeiben,
- az ellenőrzést egyenlő mértékben a tagokra kell ruházni, bár súlyozott szavazás megengedett, hogy tükrözze az egyes tagok SCE-hez való hozzájárulását.

A szövetkezetek közös elveken alapuló, de sajátos jellemzőit figyelembe vevő európai jogi formájának bevezetése lehetővé teszi számukra, hogy saját nemzeti határaikon kívül működjenek a Közösség egész területén vagy annak egy részén. Az SCE-re vonatkozó rendelet lehetővé teszi SCE létrehozását különböző tagállamokban lakóhellyel rendelkező természetes személyek vagy különböző tagállamok jogszabályai szerint létrehozott jogi személyek számára.

A munkavállalók Európai Szövetkezetbe való bevonásának szabályait azonban külön jogszabály tartalmazza.

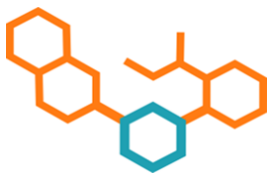
Szövetkezet a Közösség területén Európai Szövetkezeti Társaság (SCE) formájában az európai jogszabályokban és nemzeti szabályozásban meghatározott feltételekkel és módon hozható létre.

Az SCE a következőképpen alakulhat: öt vagy több, legalább két tagállamban lakóhellyel rendelkező természetes személy, vagy öt vagy több természetes személy és más köz- vagy magánjog hatálya alá tartozó, valamely tagállam joga szerint alapított jogi személy, amelyet lakóhelye vagy legalább két különböző tagállam joga szabályozza.

A tagállam rendelkezhet úgy, hogy olyan jogi személy is részt vegyen az SCE alapításában, amelynek székhelye nem a Közösségben található, feltéve, hogy a jogi személy valamely tagállam joga szerint jött létre, és létesítő okirat szerinti székhelye abban a tagállamban van, és valós és folyamatos kapcsolatban áll egy tagállam gazdaságával.

Az SCE tőkéjét nemzeti pénznemben kell kifejezni. Az euróövezeten kívüli székhelyű SCE tőkéjét euróban is kifejezheti. A tőke nem lehet kevesebb 30 000 eurónál. A tőke 25%-át azonnal, a fennmaradó részt pedig öt éven belül kell befizetni, kivéve, ha az alapszabály ennél rövidebb időtartamot ír elő.

Az SCE alapszabálya az SCE létesítő okiratát és alapszabályát egyaránt jelenti. Az alapító tagok az SCE alapszabályát az SCE létesítő okirat szerinti székhelye szerinti tagállam jogszabályaiban meghatározott, a szövetkezetek alapítására vonatkozó rendelkezésekkel összhangban állítják össze. Az alapszabályt írásban kell elkészíteni, és az alapító tagoknak alá kell írniuk.

Ha Ön SCE-t szeretne alapítani, az SCE alapszabályának tartalmaznia kell legalább:

- az SCE neve, előtte vagy utána az „SCE” rövidítéssel és adott esetben a „korlátozott” szóval,
- a célok megfogalmazása,
- a természetes személyek és az SCE alapító tagjainak minősülő jogalanyok neve, az utóbbi esetben céljuk és bejegyzett székhelyük feltüntetésével,
- az SCE bejegyzett székhelyének címe,
- a tagok felvételének, kizárásának és kilépésének feltételei és eljárásai,
- a tagok jogai és kötelezettségei, valamint a tagok különböző kategóriái, ha vannak ilyenek, valamint a tagok jogai és kötelezettségei az egyes kategóriákban,
- a tőke összege és annak feltüntetése, hogy a tőke változó,
- a többletből kiosztandó összegre vonatkozó különös szabályok,
- az egyes irányító szervek tagjainak hatásköre és felelőssége,
- az irányító szervek tagjainak kinevezésére és visszahívására vonatkozó rendelkezések,
- a többségi és határozatképeségi követelmények,
- a társaság fennállásának időtartama, ha ez korlátozott időtartamú.

Az SCE létesítő okirat szerinti székhelyének az EU-tagországon belül kell lennie, ugyanabban a tagállamban, ahol a székhelye található. Hangsúlyozni kell, hogy az SCE létesítő okirat szerinti székhelye áthelyezhető egy másik tagállamba, és ez az áthelyezés nem eredményezheti az SCE felszámolását vagy új jogi személy létrehozását.

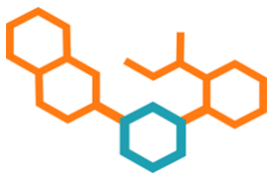
Ha a nemzeti jog különleges szabályokat és/vagy korlátozásokat ír elő az SCE által végzett üzleti tevékenység jellegével vagy a felügyeleti hatóság által végzett ellenőrzés formáival kapcsolatban, akkor az SCE-re teljes mértékben ezt a jogot kell alkalmazni.

Minden SCE-t abban a tagállamban kell bejegyezni, amelyben a létesítő okirat szerinti székhelye található, az adott tagállam joga szerinti nyilvántartásba kell venni, a társaságokra vonatkozó jogszabályokkal összhangban. Az SCE azon a napon szerzi meg jogi személyiségét, amikor bejegyezték a létesítő okirat szerinti székhelye szerinti tagállamban az adott állam által kijelölt nyilvántartásba. Amikor a bejegyzési folyamat befejeződött, az SCE bejegyzéséről és a bejegyzés törléséről szóló értesítést közzé kell tenni az Európai Unió Hivatalos Lapjában.

Az SCE-tagság megszerzéséhez az ügyvezető vagy az ügyviteli szerv jóváhagyása szükséges. Az elutasított tagjelölt a tagfelvételi kérelmet követően megtartott közgyűléshez fellebbezéssel élhet. Ha az alapszabály másként nem rendelkezik, az SCE-tagságot természetes vagy jogi személy is megszerezheti, de az alapszabály a felvételt egyéb feltételekhez is kötheti. A tagság megszűnik:

- lemondáskor
- kizáráskor, ha a tag súlyosan megszegi kötelezettségeit, vagy az SCE érdekeivel ellentétes magatartást tanúsít,

- amennyiben az alapszabály engedélyezi, a tulajdonában lévő összes részesedés átruházásakor egy tagra vagy olyan természetes vagy jogi személyre, aki tagságot szerzett,
- felszámolásakor olyan tag esetében, aki nem természetes személy,
- csőd esetén,
- halálkor,
- az SCE létesítő okirat szerinti székhelye szerinti tagállam alapszabályában vagy szervezetekre vonatkozó jogszabályaiban meghatározott egyéb esetekben.

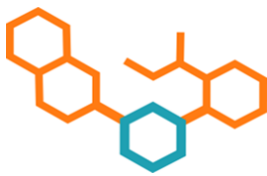
Az SCE felépítésében általában van: egy közgyűlés és egy felügyelő és egy irányító szerv (kétszintű rendszer), vagy egy ügyvezető szerv (egyszintű rendszer), az alapszabályban elfogadott formától függően. Az SCE minden tagja egy szavazattal rendelkezik, függetlenül a birtokában lévő részvények számától. Ha az SCE létesítő okirat szerinti székhelye szerinti tagállam joga ezt megengedi, az alapszabály előírhatja, hogy egy tag más szavazatszámot határozzon meg. A közgyűlés a jelenlévő vagy képviselt tagok érvényesen leadott szavazatainak többségével határoz, és az alapszabály határozza meg a közgyűlésre vonatkozó határozatképességi és többségi követelményeket.

Az SCE szerveinek tagjait az alapszabályban meghatározott időtartamra kell kinevezni, amely nem haladja meg a hat évet, és a meghatározott időtartamra egyszer vagy többször is újra kinevezhetők. Az SCE szervei által végrehajtott cselekmények kötelezik az SCE-t harmadik felekkel szemben, még akkor is, ha a kérdéses cselekmények nincsenek összhangban az SCE céljaival, feltéve, hogy nem lépik túl az ország joga által rájuk ruházott hatáskört. Fontos emlékeztetni arra, hogy az irányító, felügyelő és ügyviteli szervek tagjai az SCE alapszabályában meghatározott székhely szerinti tagállam szervezetekre vonatkozó rendelkezéseivel összhangban felelősek az SCE által a feladataikkal együtt járó jogi, alapszabály szerinti vagy egyéb kötelezettségeik megszegéséből eredő veszteségért vagy kárért, s miután megszűnt az SCE szerveiben betöltött tisztségük, ne fedjenek fel semmilyen, az SCE-vel kapcsolatosan rendelkezésükre álló információt, amelynek nyilvánosságra hozatala sértheti a szervezet vagy tagjainak érdekeit, kivéve, ha az ilyen közzététel kötelező vagy megengedett a nemzeti jog szervezetekre vagy társaságokra vonatkozó rendelkezései szerint, vagy közérdekű.

2. A kutatás összefoglalása az SCE-kre vonatkozó adatok alapján

A 2003. július 22-i 1435/2003/EK rendelet szabályozza az Európai Szövetkezeteket (SCE). A dokumentum meghatározza az Európai Unió szintű SCE létrehozásának, felépítésének és működésének fő elveit.

Az Európai Szövetkezet (SCE - Societas Cooperativa Europaea) működésének jelenlegi helyzetének kutatása az Európai Unió tagállamaiban 2022 októberében-novemberében kezdődött.

Az Európai Unión belüli Európai Szövetkezet létrehozásával, felépítésével és működésével kapcsolatos elérhető források, publikációk és honlapok átfogó elemzése készült. A fő cél az oktatási szektorban vagy társadalmi tevékenységekben működő SCE-k azonosítása volt. Az első szakaszban a kutatás azon országok szintjén zajlott, ahol a projektkonzorcium tagjai működtek. A második szakaszban a többi (kiválasztott) EU-tagállamban.

Az SCE-tevékenységek elemzése arra a következtetésre jutott, hogy az SCE jogi formájának 2003-as európai jogba történő bevezetése óta eltelt 20 év után a meglévő SCE-k száma jelentősen csökkent. Az elemzési folyamat során komoly probléma merült fel ezen entitások azonosítása során. Ezért segítséget és további információkat kértünk az európai intézményektől. Felvettük a kapcsolatot többek között az Európai Bizottság lengyelországi képviselőjével, megbeszéléseket folytattunk a Europe Direct pontokkal, felhasználtuk a partnerszervezetek közötti kapcsolatokat, érdeklődtünk az Európai Bizottság Belső Piaci, Ipari, Vállalkozási és KKV-k Főigazgatóságán - DG GROW -, elemeztük a szövetkezeti szektorban működő különféle hálózatok honlapjait és közzétett jelentéseit (pl. ICA - International Cooperatives Alliance és CECOP).

A fő akadály az EU Eur-lex rendszeréből származó információk hiánya. Az SCE-k tagállami létrehozására és törlésére vonatkozó információkat közzé kell tenni az EU Hivatalos Lapjában. Az információ közzétételi kötelezettsége az európai szövetkezet (SCE) státúmáról szóló, 2003. július 22-i 1435/2003/EK rendelet 13. cikkelyéből ered. Sajnos az Eur-lex rendszer nem rendelkezik ezekkel az adatokkal. Az adatok hiányával és a rendszerben való közzétételével kapcsolatos megkeresésekre nem érkezett válasz.

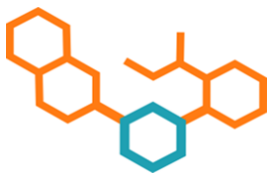
Valamennyi európai intézmény hangsúlyozza, hogy felül kell vizsgálni az Európai Bizottság 2012-es, az 1435/2003/EK rendelet alkalmazásáról szóló jelentését. Úgy vélik, hogy ez a 12 évvel ezelőtti jelentés (a jelentés adatai több, mint 13 évesek) a legfrissebb. Arról is tájékoztattak, hogy az elmúlt 12 évben nem készült más jelentés az Európai Unióban.

A kiválasztott európai országok cégnyilvántartásaiban is kerestünk adatokat. Az adatkeresés során a „justice.eu” európai portál információit használtuk fel. A projektcsapat a Transparency Register EU and Beneficial Ownership Registers Interconnection System (BORIS) segítségével is igyekezett adatokat szerezni. Sajnos az elemzést országonként külön kellett elvégezni, mert: „A Bíróság 2022. november 22-én meghozta ítéletét a WM (C-37/20) és a Sovim SA (C-601/20) egyesített ügyekben a luxemburgi cégjegyzékekkel szemben., amellyel érvénytelenítette a 2015/849 irányelvet módosító 2018/843 irányelv által bevezetett azon követelményt, amely szerint a tagállamoknak a központi nyilvántartásokban vezetett jogi személyek tényleges tulajdonosaira vonatkozó információkat minden esetben hozzáférhetővé kell tenniük a

12

Co-funded by
the European Union

nyilvánosság bármely tagja számára. A Bíróság úgy ítélte meg, hogy az ilyen válogatás nélküli nyilvános hozzáférés nem feltétlenül szükséges a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának megakadályozásához, és nem is arányos, ezért nem igazolhatja az alapvető jogokba való súlyos beavatkozást, nevezetesen a magánélet tiszteletben tartásához és a személyes adatok védelméhez való jogot a Charta 7. és 8. cikkében.

Ennek következtében a Tényleges Tulajdonosi Nyilvántartások Összekapcsolt Rendszere (BORIS) jelenleg nem tud nyilvános hozzáférést biztosítani a nemzeti tényleges tulajdonosi nyilvántartásokban tárolt információkhoz. Miközben a Bizottság továbbra is dolgozik az illetékes hatóságok és a kötelezett jogalanyok hozzáféréseinek megvalósításán, a jogos érdekeken alapuló nyilvános hozzáférés megvalósításának jogi és technikai lehetőségeit is értékelni fogják.”

Az elemzésünk a következőkre terjedt ki: Lengyelország, Magyarország, Olaszország, Portugália, Izland, Franciaország, Csehország, Szlovákia, Spanyolország, Svédország, Finnország, Németország, Ausztria és Románia. Megtalláltuk a 2018-as SCE-k listáját is, amelyet a Libertas – Europäisches Institut GmbH készített.

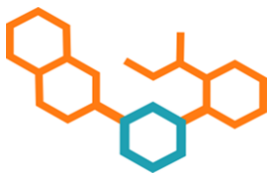
Így több olyan SCE-ről is sikerült adatot szerezni, amelyekkel a projektkonzorcium tagjai megpróbáltak kapcsolatot teremteni interjúkészítés céljából. Ezért a projektcsapat interjúkérdőívet készített az SCE-k tevékenységéről (lásd az 1. mellékletet).

Sajnos kiderült, hogy az összes SCE, amellyel megpróbáltunk kapcsolatba lépni, már nem létezik. A projektcsapat megpróbált kapcsolatba lépni egy másik spanyolországi oktatási szektorral is, amely SCE-nek vallotta magát – sajnos nem érkezett válasz.

Az SCE-k kutatása során a projektcsapat agytröszt intézményekkel is felvette a kapcsolatot. Tevékenységük középpontjában többek között az európai szövetkezeti szektor elemzése áll. Ezek közé tartozott például az Euricse, a COOP, az Országos Szövetkezeti Tanács Szövetkezeti Kutatóintézete. Interjút is készítettünk a COOP Europe egyik tagjával. A tudományos munkát Dr. Małgorzata Lenzion írta a Jagelló Egyetemről. A projektcsapatot meglepte, hogy a „World Cooperative Monitor 2022” jelentéséből hiányzik az SCE-kről szóló információ. Ezért a projektcsapat megpróbálta felvenni a kapcsolatot a jelentés egyik társszerzőjével. Ennek eredményeképpen az Európai Bizottság új, az Európai Határon Átnyúló Társulásra vonatkozó kezdeményezéséről szereztünk információkat.

Ezért az a döntés született, hogy inkább interjúkat készítsünk az oktatási szektorban tevékenykedő európai hálózatok képviselőivel. A cél a nemzetközi hálózatok létrehozására és működtetésére vonatkozó ajánlások elkészítése volt. A projektcsapat ismét interjúkérdőívet készített.

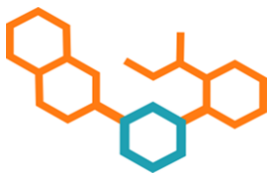

3. A kutatási folyamat főbb következtetései

Az SCE-vel kapcsolatos kutatási folyamat során nyert adatok alapján a következő akadályokat azonosítottuk az SCE-k helyzetét illetően az Európai Unió tagállamaiban:

- Az egész életen át tartó tanulás szektorában működő szervezetek, valamint a szövetkezeteket összekötő európai hálózatok körében alacsony a tudatosság az SCE jogi formájának létezésével kapcsolatban.
- Az SCE-k alapításának bonyolult eljárása és magasak alapítási költségek; jelentős különbségek vannak az EU tagállamai között az uniós jog által nem szabályozott területeken; regionális szinten is vannak különbségek.
- Az Európai Unió hatóságai 2024-ig nem vették figyelembe számos európai ország szövetkezeti szervezetei által benyújtott igényeket; az Európai Bizottság változtatást jelentett be, de nem hajtotta végre azt.
- Bizonytalanság az SCE tevékenysége során alkalmazandó jogszabályokkal kapcsolatban.
- Az európai együttműködési tevékenység az oktatási szektortól eltérő ágazatokra irányul; az SCE formát a gazdasági tevékenység egyéb formáihoz hasonlóan kezelik; nem veszik figyelembe a társadalmi követelményeket.
- Komplex szabályozások az SCE-k alkalmazottaira vonatkozóan, amelyek növelik a költségeket és megnehezítik az SCE-k irányítását, valamint jelentős probléma áll fenn a munkavállalók mobilitásával kapcsolatban az európai munkaerőpiacon a nemzetközi strukturált szervezetekben.
- Az Európai Unió Kiadóhivatala kötelezettségének mulasztása – a bejegyzett és felszámolt SCE-kről szóló tájékoztatás elmulasztása az EU Hivatalos Lapjában.
- Az Európai Unióban működő SCE-kre vonatkozó aktuális statisztikai adatok hiánya.
- Az SCE-kre vonatkozó információkhoz való hozzáférés nehézségei az EU-tagállamok szintjén a cégnyilvántartásokon keresztül, vagy a hozzáférés akadályoztatása az információszerzési díjak miatt; továbbá az SCE jogi formája nincs külön azonosítva a nyilvántartásokban (gyakran más szövetkezetekkel vagy társaságokkal van kombinálva).

- Alacsony érdeklődés az SCE-k 2011 utáni működése iránt az Európai Unió strukturái részéről.
- Az SCE-ket az oktatási szektor entitásai általi társadalmi, oktatási és gazdasági tevékenységek (amelyek támogatják a társadalmi szerepvállalást) lefolytatásának lehetőségének elmulasztása.
- Az SCE-k kizárólag abból a célból történő létrehozásával kapcsolatos szabálytalanságok, hogy azokat az Európai Unió más jogalanyainak "eladják".

Az európai szövetségi közösség képviselői úgy vélik, hogy az Európai Unió politikája sokkal inkább a belső európai piac valamennyi szereplőjének alapvető egyenlőségére épül, és nincsenek az SCE-k fejlesztésére irányuló valódi törekvések.

Az SCE az európai jogrendszer „árvájának” tekinthető, annak előnyei ellenére: európai imázst kölcsönöz az SCE-ként működő entitásoknak; határokon átnyúló hálózatépítést hoz létre az Európai Unión belül; lehetővé teszi az európai szövetségi mozgalomban való részvételt; nemzetközi szintű költségoptimalizálást tesz lehetővé; elősegíti a tapasztalatok és a legjobb gyakorlatok cseréjét az SCE-ként működő entitások között; kölcsönös előnyöket biztosít az SCE-tevékenységekből minden érintett személy/szervezet számára; Az SCE „társadalmi csoportként” kezelhető, ahol minden tagnak megvannak a maga feladatai és funkciói, és az irányítási elvek önkormányzóak és demokratikusak.

4. További lehetőségek az európai együttműködés kiépítésére

Az Európai Szövetség (SCE) kutatása során az Európai Bizottság új kezdeményezéséről kaptunk tájékoztatást az európai szintű együttműködés és fellépés lehetőségeként. Az új kezdeményezés célja a civil szervezetekre vonatkozó közös minimumszabályok harmonizálása, valamint a nonprofit szervezetek belső piaci működésének javítása azáltal, hogy olyan intézkedéseket határoznak meg, amelyek összehangolják a Határokon Átnyúló Európai Civil Szervezetek (ECBA) létrehozásának és működésének feltételeit. A cél a belső piacon működő nonprofit egyesületek szabad mozgásának elősegítése.

Az Európai Unióban az ECBA működését szabályozó Európai Parlament és Tanács irányelvéhez kapcsolódóan minden Európai Unió tagállam köteles lesz nemzeti szabályozást elfogadni.

A javaslat értelmében az ECBA egy tagságon alapuló jogi személy lesz, amelyet uniós polgárok vagy az EU-ban legálisan lakóhellyel rendelkező természetes személyek, vagy az Unióban

legálisan letelepedett, nonprofit célú jogi személyek önkéntes megállapodása alapján hoznak létre. Kivétel:

- a) szakszervezetek, politikai pártok, vallási szervezetek és ilyen szervezetek egyesületei;
- b) olyan személyek, akiket pénzmossással, kapcsolódó alpbűncselekményekkel vagy terrorizmus finanszírozásával kapcsolatos bűncselekmények miatt elítéltek ;
- c) olyan személyek, akikre olyan intézkedések vonatkoznak, amelyek megtiltják valamely tagállamban a pénzmossással, a kapcsolódó alpbűncselekményekkel vagy a terrorizmus finanszírozásával kapcsolatos tevékenységüket.

Az ECBA-t legalább 3 alapító tag hozhatja létre. Ezenkívül az ECBA működése során a tagok száma nem lehet kevesebb 3-nál. Az Európai Unió tagállamainak biztosítaniuk kell, hogy az ECBA online regisztrálható legyen. A regisztrációs folyamatot az összes szükséges dokumentum benyújtásától számított 30 napon belül be kell fejezni. Ezen túlmenően a tagállam köteles lesz az illetékes hatóságoknak kiadni az ECBA-tanúsítványt digitálisan és papír formában is, az ECBA nyilvántartásba vételétől számított 5 napon belül, és ezt a tanúsítványt az ECBA nyilvántartásba vételének bizonyítékeként kell elismerni. A székhely szerinti tagállam illetékes hatóságának haladéktalanul értesítenie kell az összes többi tagállam illetékes hatóságát egy új ECBA bejegyzéséről.

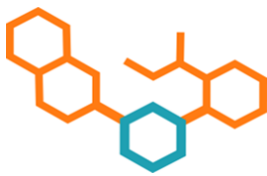
Az ECBA-ként való működés alapelve annak biztosítása, hogy az ECBA bármely nyereségét kizárólag az alapszabályban leírt célok megvalósítására fordítsák, anélkül, hogy a tagok között szétosztanák.

Az ECBA-k alapszabályukban kötelesek rendelkezni arról, hogy legalább két tagállamban végeznek tevékenységet, és alapító tagjai legyenek legalább két tagállamból, akár állampolgárság, akár természetes személyek esetében jogszerű tartózkodási hely alapján, vagy jogi személyek esetében székhelyük helye alapján.

Az ECBA-k jogi személyiséggel és teljes jogképességgel rendelkeznek a működéshez. Az Európai Unió minden tagállama köteles lesz elismerni minden olyan ECBA-t, amelyet az Európai Unió másik tagállamában jegyeztek be.

Az ECBA jogosult szerződéseket kötni és jogi cselekményeket végrehajtani, bírósági eljárásokban félként részt venni, ingó és ingatlan tulajdont birtokolni, gazdasági tevékenységet folytatni, alkalmazottakat alkalmazni, bármilyen törvényes forrásból adományokat és egyéb pénzeszközöket fogadni, kérni és rendelkezésre bocsátani, nyilvános pályázatokon részt venni, és állami finanszírozásra pályázni.

Az ECBA alapokmányának a következő információkat kell tartalmaznia:

- a) az ECBA neve ;
- b) célkitűzéseinek részletes leírása és nonprofit céljának nyilatkozata ;
- c) az alapító tagok neve és címe, ha természetes személyek, valamint az alapító tagok jogi képviselőinek neve és székhelye, ha jogi személyek ;
- d) ha az alapító tag jogi személy, alapszabályának és nonprofit céljának részletes leírása ;
- e) az ECBA létesítő okirat szerinti székhelyének címe ;
- f) az ECBA vagyona a bejegyzés időpontjában ;
- g) a tagok felvételének, kizárásának és kilépésének feltételei és eljárásai ;
- h) a tagok jogai és kötelezettségei ;
- i) a döntéshozó testület és a végrehajtó szerv összetételére, működésére, hatáskörére és felelősségére vonatkozó rendelkezések;
- j) a végrehajtó szerv tagjainak kinevezésére, visszahívására, hatáskörére és felelősségére vonatkozó rendelkezések ;
- k) a döntéshozó testületre vonatkozó többségi és határozatképességi követelmények;
- l) az alapszabály módosítására vonatkozó eljárás ;
- m) az ECBA fennállásának időtartama, ha az korlátozott időtartamú ;
- n) az ECBA eszközei feletti rendelkezés módja feloszlás esetén.

Az ECBA struktúrájában kétféle testület lesz: egy döntéshozó és egy végrehajtó szerv – amelynek legalább három főből kell állnia.

Az ECBA irányítási folyamatában minden tagnak egy szavazata van. Az ECBA tagjainak neem lesz továbbá személyes felelőssége az ECBA cselekedeteiért vagy mulasztásaiért, ez bírósági felülvizsgálat tárgyát fogja képezni.

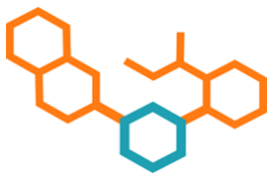
Minden ECBA-nak joga lesz áthelyezni létesítő okirat szerinti székhelyét egyik tagállamból a másikba.

Az irányelv által nem szabályozott kérdésekben az Európai Unió minden tagállamának biztosítania kell, hogy a nemzeti jogban a leginkább hasonló nonprofit egyesületre vonatkozó nemzeti szabályok vonatkozzanak az ECBA-kra is.

Az Európai Unió tagállamainak két évük lesz arra, hogy nemzeti rendelkezéseket fogadjanak el, és értesítsék az Európai Bizottságot az ECBA-val kapcsolatos nemzeti jogi rendelkezésekről.

2024 januárjában az Európai Parlament megkezdte az ECBA-kezdeményezés kidolgozását.

A Parlamenten belül a javaslattal a Jogi Bizottság (JURI) (előadó: Sergey Lagodinsky, Greens/EFA, Németország) és a Belső Piaci és Fogyasztóvédelmi Bizottság (IMCO) foglalkozik.

Időközben három nemzeti parlament elvégezte a javaslat szubszidiaritási és arányossági ellenőrzését. Közülük ketten, a portugálok és az olaszok jóváhagyták a javaslatot, de a cseh szenátus véleményt nyilvánított arról, hogy a javaslat meghaladja az uniós hatásköröket, és véleménye szerint nem fogadható el (a Szenátus „felhívja a [cseh] kormányt, hogy ne támogassa a javaslatot”).

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság (EGSZB) 2024. január 17-i véleményében üdvözölte a javaslatot, és azt tanácsolta a társjogalkotóknak, hogy haladéktalanul törekedjenek annak elfogadására, felismerve a tagállamok határain átnyúló nonprofit szervezetek előtt álló nehézségeket.

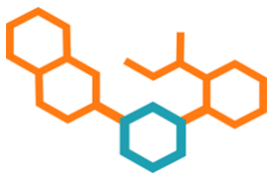
2024. március 13-án, a Parlament plenáris ülésén a JURI-jelentés alapján elfogadta a javaslatra vonatkozó első olvasatbeli álláspontját, míg a Tanács még nem kezdte meg a javaslat vizsgálatát.

Jelen összefoglaló készítői abban reménykednek, hogy az ECBA-szabályozás mielőbb elfogadásra kerül, és az Európai Unió valamennyi érintettje részesülhet a kifejezetten határokon átnyúló célokra tervezett megoldásokból. Az ECBA-nak csökkentenie kell az Európai Unió másik tagállamában működő nonprofit egyesületek elismerésével és létrehozásával kapcsolatos jogi és adminisztratív terheket.

5. Az oktatási tevékenység önfinanszírozásának erősítése

Íme néhány ötlet az európai hálózatok bevételeinek és önfinanszírozási tevékenységeinek növelésére és fejlesztésére. Ezeket az ajánlásokat interjúk alapján dolgoztuk ki :

- A hálózat által szervezett fizetett workshopok és tanfolyamok.
- Alapszabályban rögzítette hálózat tagdíjak.
- Fizetett tanácsadási szolgáltatások/szakértelem biztosítása külső jogalanyok számára.
- Bevéterszerzés nem szabványos projektekből, például egyedi gyártásból vagy szolgáltatásnyújtásból .
- Szervezett workshopok/események díjai.

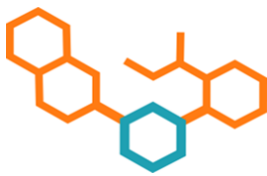

- Adományozási rendszer kialakítása.
- Együttműködési projektek: Együttműködés külső partnerekkel finanszírozás céljából, pl. a vállalatok pénzügyi támogatást vagy szponzorálást nyújthatnak a hálózaton belül, vagy a magánfinanszírozás különböző forrásokból származhat, beleértve: magánszemélyek, jótékonyági szervezetek vagy vállalkozások adományokat tehetnek a hálózat tevékenységeinek és küldetésének támogatására.
- Online közösségi finanszírozási kampányok, amelyek újszerű módját jelentik a helyi és nemzetközi közösség bevonására meghatározott oktatási projektek támogatásába.
- Európai szinten nonprofit üzleti tevékenység végzése európai társaság (SE) vagy európai gazdasági érdekcsoportosulás (EEIG) formájában.

Az ilyen intézkedések hozzájárulnak a hálózat gazdasági stabilitásához, és támogatják küldetését, fejlődését és innovációját, növelve az ágazatok közötti együttműködés szintjét.

Az Európai Unió egész életen át tartó tanulás ágazatában működő civil szervezetek önfinanszírozó oktatási tevékenységei működésük jelentős részét képezik. A rendelkezésre álló finanszírozási lehetőségek és források optimális kihasználása, a stratégiai partnerségek, az önfinanszírozás rugalmas megközelítése segítheti a szervezeteket abban, hogy növeljék hatásukat az oktatás területén. Fontos, hogy folyamatosan nyomon kövessük a változó pénzügyi helyzetet és módosítsuk a stratégiákat, hogy megfeleljenek a kihívásoknak, és továbbra is értékes oktatást nyújtsunk a közösségeknek helyi és európai szinten egyaránt.

III. Következtetések és ajánlás az európai együttműködési/hálózati folyamat fejlesztéséhez

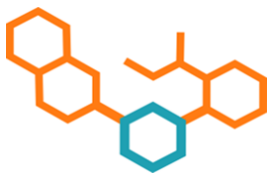
A végső ajánlások a projektkonzorcium tagjai által készített interjúk elemzése és az Európai FIRST Hálózat tagszervezeteinek tapasztalatai alapján készültek.

A javasolt ajánlások listája nem teljes, mivel mindig van lehetőség további igények megfogalmazására. Az ajánlások egyike sem végleges. Minden igény keresztezi és kiegészíti egymást. Az ajánlási lista célja, hogy kiemelje azokat a legfontosabb elemeket, amelyeket figyelembe kell venni az Európai Unió tagállamaiban működő civil szervezetek együttműködésének kiépítése során. Az ajánlások további feladata, hogy az európai civil szervezeti hálózatokat irányító egyéneket ösztönözzék a meglévő hálózatok működésének javítására.

Az ajánlások a következők:

1. Jó kommunikáció a hálózat tagjai és a hálózat menedzsmentje között. Intranet megoldás megvalósítása a kommunikációs folyamatban.
2. A hálózat európai szintű szakmai koordinációs központjának létrehozása elengedhetetlen.
3. A hálózatnak elkötelezett személyzettel kell rendelkeznie, különösen adminisztratív személyzettel.
4. Az érintett személyekből álló csapatnak segítenie kell a hálózatot alkotó szervezeteket különböző típusú problémák/kérdések megoldásában.
5. A hálózatnak rendelkeznie kell a nemzetközi projektek megvalósításához szükséges, a hálózatban dolgozó csapat kompetenciáinak bővítésére kidolgozott tervvel és szabályokkal. A hálózat működésének eredményessége megköveteli a „tehetségek” megtartását az alkalmazottak csapatában.
6. Minden hálózatnak rendelkeznie kell egy jól megfogalmazott tevékenységi céllal, amellyel minden hálózati tagnak egyet kell értenie. "Alapvető kérdésekre kell választ adni: mit akarunk valójában?; miért tesszük ezt?; mi a küldetésünk?" A hálózatnak meg kell határoznia szakterületeit. A hálózatok versenykörnyezetben működnek, így a többi hálózattól/szervezettől való kiemelkedés kihívást jelenthet. A hálózat tagjai közötti bizalom szintje is befolyásolja a közös célok formáját. A közös cél/küldetés meghatározása akkor lehetséges, ha megpróbáljuk megérteni a másik ember/szervezet

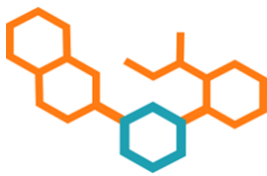

perspektíváját. A hálózat létrehozási folyamatának elsődleges célja a hálózat tagjai közötti elkötelezettség és interakció szintjének növelése.

7. Ezenkívül létre kell hozni egy listát a termékekről és szolgáltatásokról, hogy a hálózati tagok részesei lehessenek. A hálózat tagjainak látniuk kell az együttműködés előnyeit a hálózat formájában. A lista kialakításának alapja a hálózati tagok igényeinek és a hálózat működését célzó célcsoportoknak az alapos ismerete.
8. A hálózat tagjainak hozzá kell férniük a tudáshoz, a legjobb gyakorlatokhoz, a hálózatépítési lehetőségekhez és az egyes hálózati tagok tapasztalatcseréjének lehetőségéhez. Ez növeli a további cselekvés motivációját. A hálózatnak sokoldalú kínálattal kell rendelkeznie a hálózati tagok szükségletei alapján és a külső érintettek számára is. A kellően vonzó kínálat befolyásolja a hálózat láthatóságának szintjét és építi a hálózat "brandjét" – érdemes az üzleti szférából származó eszközöket igénybe venni az imázsépítéshez. Workshopok, oktatások, előadások és hálózatépítés segít fenntartani a hálózati tagok elkötelezettségét és magasabb színvonalú működést biztosít. A jó együttműködés előfeltétele a hálózat tagjainak kölcsönös segítségnyújtása a különböző rendezvények szervezésében.
9. A hálózaton belüli együttműködés során figyelembe kell venni a hálózati tevékenységekben részt vevő egyének generációváltását. Minden hálózatnak szabályokat kell kidolgoznia a következőkre vonatkozóan: a személyzet cseréje, az új személyek képzése, valamint a hálózatból kilépő személyek tudásának és tapasztalatainak átadása. Ezért nagyon fontos a visszajelzések aktív gyűjtése a hálózat által szervezett összes találkozó/esemény során. A visszajelzés az üzletfejlesztés alapja.
10. Folyamatosan törekedni kell arra, hogy a hálózat tevékenysége egyre professzionálisabb legyen. "A hálózat olyan erős, mint a tagjai."
11. Elengedhetetlen a közösségi média használatának alkalmazása és fejlesztése a hálózat tagjai által végzett tevékenységekben.
12. A hálózatnak kapcsolatrendszert kell kialakítania más intézményekkel (államigazgatás, vállalkozás, kutatóközpontok) és egyéb érintettekkel (helyi közösségi vezetők, informális rezidens csoportok, helyi akciócsoportok, egyéb hálózatok, azonos szektorban működő szervezetek).
13. A hálózatnak olyan lépéseket kell tennie, amelyek erősítik a civil társadalmi szervezetek elismertségét helyi/regionális/nemzeti és európai szinten.

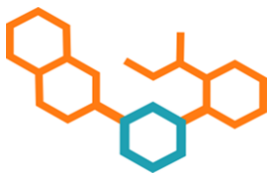

14. Lényeges továbbá, hogy felhívjuk a helyi/regionális/nemzeti és európai szintű döntéshozók figyelmét a hálózat küldetésére.
15. A digitális technológiák fejlődése miatt minden hálózatnak elemzést kell végeznie a „mesterséges intelligencia” tevékenységében való felhasználásáról; a belső és külső kommunikációs folyamatokban és a hálózatmenedzsmentben.
16. A hálózati tevékenységeket nem szabad egyszeri tevékenységként kezelni. A tevékenységeket rendszeresen el kell végezni. Költségvetést kell tervezni az állandó alkalmazottakra, a tevékenységekre, a befektetésekre, a promóciókra és az utazásokra (a közvetlen kapcsolat a hálózat imázsának kialakításában, valamint a kedvezményezettekkel és az érdekelt felekkel való bizalom kialakításában szerepet játszik).
17. Minden hálózattagnak lehetőséget kell adni arra, hogy aktívan javaslatokat tegyen a hálózat által megvalósítható kezdeményezésekre. A hálózaton belüli kommunikációs módszereket a tagok kategóriáihoz kell igazítani.
18. A hálózat minden tagjának hatással kell lennie és aktívan részt kell vennie a hálózatkezelési folyamatban. Az irányítási folyamatban az együttműködés és a véleménycsere demokratikus elveit kell alkalmazni. A döntés meghozatala után azonban minden hálózati szereplőnek a döntés végrehajtási folyamatára kell összpontosítania.
19. Kerülni kell azokat a bürokratikus gyakorlatokat, amelyek akadályozzák a hatékony döntéshozatalt és csökkentik a hálózat környezetében (társadalmi, jogi, gazdasági) bekövetkező változásokra való reakció képességét.
20. Az európai kulturális és nyelvi sokszínűség és annak megőrzésének megértése elengedhetetlen az európai szintű együttműködés, hálózatok kiépítése és működtetése során. A hálózaton belüli kapcsolatok kialakításánál jelentős tényező a bizalom szintje. Az egymás iránti érdeklődés és az élettapasztalatok vagy szenvedélyek megosztása lehetővé teszi a tudás és a szakmai tapasztalatok szabadabb áramlását. A többgenerációs csapatokban az együttműködés lehetővé teszi a tudás, élettapasztalatok megőrzését, amiből az új csapatok profitálhatnak.
21. A közös alkotás elvének alkalmazása a hálózati tevékenységekben. Ez egy olyan folyamat, amely új utat keres az együttműködés megvalósításához. Ebben a

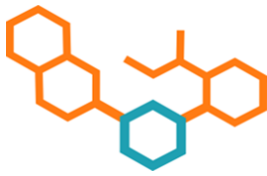

folyamatban keresünk új kapcsolatokat, új ötleteket, komoly megközelítést a másik oldalhoz - a partnerhez. Nem csak veszünk, hanem adunk is. A közös alkotás folyamata megakadályozza a töredezettséget és a tudás/tapasztalat elvesztését, de erősíti a szolidaritás érzését, és lehetővé teszi a közös döntéshozatalt és elfogadást. A nyelv fontos tényező, amely megértésünket akadályozhatja. Nem elég beszélni; tudnunk kell, hogy a másik fél megérti üzenetünket.

22. Minden hálózatnak interdiszciplináris tevékenységet kell végeznie. Interdiszciplinaritás: serkenti a kreativitást, értékes erőforrásokat teremt, befolyásolja a demokratikus rendszer fejlődését, felszabadítja az innovációt, új részvételi formákat teremt.
23. Elengedhetetlen annak megértése, hogy a tagszervezetekben dolgozók azok, akik a legjobban ismerik a helyi közösségek igényeit.
24. A hálózaton belüli együttműködést megkönnyíti, ha az egyes hálózattagoknak hasonló az irányítási struktúrája.
25. A lobbitevékenységek lebonyolítása a hálózati együttműködés lényeges eleme. A lobbizás akkor normális jelenség, ha meghatározott formája van, és a jogszabályoknak megfelelően végzik. A felnőttképzési szervezetek képviselőinek országgyűlési képviselőkkel, kormánytagokkal vagy uniós szervek képviselőivel való rendszeres találkozási senkit sem lephetnek meg. A sikeres hálózatépítési folyamat befolyásolja a döntéshozatali struktúrákra gyakorolt hatást, nem csak a lobbizási folyamatot. Nem növeljük az egész életen át tartó tanulás iránti érdeklődést a felnőttek körében, ha nem kommunikálunk közösen egy közös üzenetet. A lobbizási folyamatnak hiteles elemzéseken és kidolgozott stratégiákon kell alapulnia. A hálózat népszerűségének és befolyásának növelésére jó ötlet egy külső „társadalmi mozgalom” megszervezése a hálózat által követett küldetés érdekében. Emellett a befolyás növelésének elengedhetetlen feltétele a közös „interfész” kialakítása, valamint a civil szervezetek és a döntéshozó és a társadalmi-gazdasági központok közötti együttműködési csatornák kialakítása.
26. A korlátozott pénzügyi források jelentős akadályát jelentik annak, hogy a hálózatok és a civil társadalmi szervezetek tevékenységüket elkezdhessék vagy folytathassák. Ezért a hálózatnak létre kell hoznia egy vagy több "eladó terméket". A befektetési lehetőségeket is mérlegelni kell – felmérve a kockázat szintjét és a befektetési elkötelezettséget. A hálózatnak rugalmasnak kell lennie és folyamatosan alkalmazkodnia kell a változó külső feltételekhez. A tevékenységek finanszírozásának módja befolyásolja a hálózat működési képességeit. A nyilvános forrásoktól való függetlenedés kihívást jelent. Ezt lehet azzal kezdeni, hogy tagsági díjakat határoznak

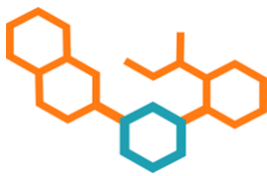

meg a hálózat alapszabályában. A következő lépés olyan üzleti tevékenységek folytatása, ahol a nyereségből finanszírozzák a kötelező hálózati tevékenységeket.

27. Minden hálózatnak meg kell határoznia az új tagszervezetek felvételének szabályait.

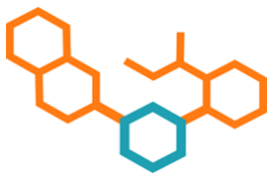
IV. Befejezés helyett

Mit kell tenni annak biztosítására, hogy az egész életen át tartó tanulás ágazatából származó európai entitások/szervezetek közötti szorosabb együttműködés kiépítéséhez kapcsolódó tevékenységek eredményesek legyenek? Mit kell tenni a hálózatépítési folyamat valamennyi résztvevője integrációjának növelése érdekében? Íme néhány tipp, hogyan lehet ezt elérni, a projektben részt vevő összes partnerszervezet tudása és a FIRST Network tagok tapasztalata alapján.

A "sikertényező" a következők:

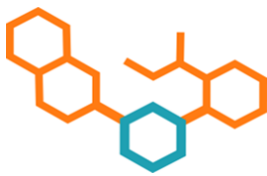
- ✓ A hálózatokban való önkéntes részvétel – növeli a működési hatékonyságot.
- ✓ Partnerszervezetek csapatainak, önkénteseiknek, valamint egy adott szervezet/új hálózat tevékenysége iránt érdeklődő és támogató egyének erőteljes bevonása.
- ✓ Jó együttműködés a legfontosabb helyi érdekelt felekkel (pl. helyi hatóságok, vállalkozók, helyi lakosok, helyi/kistérségi/regionális közösségek vezetői, média képviselői stb.).
- ✓ Különböző területeken dolgozók hosszú távú, következetes munkájára alapozva - interdiszciplináris megközelítés, amely biztosítja, hogy az új hálózat által szervezett akciók/események megalapozottak és fenntarthatóak legyenek - új lehetőségeket teremtenek a különböző érintettek integrálására a hálózat céljai köré.
- ✓ Különböző korcsoportokat képviselő, meghatározott témák iránt érdeklődő szervezetek/magánszemélyek bevonása; ez teret teremt az új hálózatok különféle megnyilvánulási formáinak és sokféle cselekvésnek.
- ✓ Az új hálózat folyamatos tevékenységéért felelős csapat teljes elfogadása és nyitott együttműködési légkörének biztosítása; a döntések meghozatala előtt figyelembe kell venni a csapat összes tagjának véleményét.
- ✓ A meghozott végső döntések következetes végrehajtása.
- ✓ Tevékenységek tervezése új hálózatok által oly módon, amely figyelembe veszi a különféle tényezők dinamikus változását: társadalmi, gazdasági, demográfiai, földrajzi és ökológiai.

- ✓ A hálózati tevékenységekben a végső kedvezményezettek „életminőségének” javítása.
- ✓ Cselekvés a „társteremtés” módszereinek alkalmazásával.
- ✓ Az egész életen át tartó tanulás szektorában működő civil szervezetekként ne felejtjük el a kulturális tudatosság elemét beépíteni az együttműködési és az oktatási folyamatokba. Ez egyike annak a nyolc kulcskompetenciának, amelyek az önmegvalósításhoz és a személyes fejlődéshez, az aktív állampolgársághoz, a társadalmi integrációhoz és a foglalkoztatási igényekhez elengedhetetlenek tartott tudás, készségek és attitűdök kombinációját alkotják. Az alapvető ismereteket, készségeket és attitűdöket össze kell kapcsolni a helyi és európai kulturális örökség tudatosságával. A kulturális kifejezések előmozdítása nélkülözhetetlen a kreatív készségek fejlesztéséhez, és hozzájárulhat az innovatív ötletek létrehozásához, a társadalmi integráció elmélyítéséhez, az európai identitástudat erősítéséhez, a tisztelet, a mások iránti nyitottság és a bizalom növeléséhez. Ezek a tényezők elengedhetetlenek a másokkal való együttműködéshez.
- ✓ Szánjon időt magának a hálózat megértésére. Szánjon időt a hálózat és aktív tagjainak megismerésére. Az aktív részvétel előtt ismerje meg a hálózat dinamikáját, céljait és értékeit. Kerülje el, hogy néma tag legyen. Aktívan vegyen részt vitákban és tevékenységekben. Ne habozzon kérdéseket feltenni, és kérjen magyarázatot.
- ✓ Kihívást jelent elegendő időt szánni az interakciókra/tevékenységekre.
- ✓ Találkozzon a többi taggal együttműködő környezetben, elősegítve a több tudományágat átfogó projekteket és a tudásmegosztást.
- ✓ Ezen iránymutatások betartása segíthet a meglévő akadályok „hidakká” alakításában – új kapcsolatokat és magasabb szintű bizalmat építve az Európai Unió polgárai között, akik egyesülnek sokszínűségükben.

V. További források - Tippek és ötletek, hogyan lehet megbirkózni a felnőttképzés legaktuálisabb kihívásaival

Meghívjuk Önt, hogy tájékozódjon az alábbi esettanulmányokon alapuló tematikus ajánlásokból:

1: Az inklúzió és sokféleség ökológiai és társadalmi vonatkozásai a felnőttképzésben.

Projekt címe:

„Ökológiai szemléleten és önfenntartáson alapuló tájgazdálkodás oktatása vidéki közösségekben”.

A projekt célja(i):

A résztvevők felkészítése a fenntartható gazdálkodásra és a kapcsolódó életmódra.

A kisüzemi (otthoni) gazdálkodás elterjedésének elősegítése ökológiai szemlélettel.

A falvakban élők vagy oda költözők közösséggé szerveződése közös értékeken és egymásrautaltságon (hasonló gondolkodásmód, életmód, gazdálkodás) alapszik.

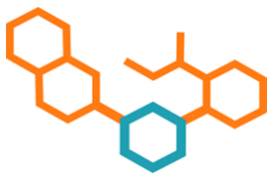
A résztvevők által lakott tájak sokszínűségének növekedése, mozaikszerkezetük regenerációja.

A kiinduló állapot:

Magyarországon a szocialista időszakban a hagyományos falvak gazdálkodását felváltotta a nagyüzemi gazdálkodás, az úgynevezett „szövetkezet”, a hagyományos gazdálkodási kultúra pedig továbbra is alig maradt fenn a háztáji gazdálkodásban. A rendszerváltás után a mezőgazdasági területek koncentrációja és a nagyipari gazdálkodás nemcsak a hagyományos gazdálkodási kultúrát, hanem magát a gazdálkodást is elsorvasztotta a lakosság többsége számára. Ugyanakkor egyre többen ismerik fel, hogy a falusi lakosság megélhetésének alapja és biztonsága kisüzemi (otthoni) gazdálkodással teremthető meg. A kisüzemi gazdálkodás fenntarthatósága három alapvető feltételtől függ:

1. A gazdálkodás elsősorban önfenntartó (ami nem zárja ki a piaci értékesítést).
2. A gazdálkodási módban az ökológiai szemlélet érvényesül.
3. A hatékony gazdálkodáshoz elengedhetetlen az ép kiskerti és táji vízrendszer (ha nem ép, akkor helyreállításra szorul).

Mivel a hagyományos gazdálkodási ismeretek nemzedékről nemzedékre való átadása megszakadt; mivel új szempontok jelentek meg (a tájak leromlott ökológiai és vízi állapota, mezőgazdasági területek koncentrációja, kedvezőtlen támogatási rendszer, új ökológiai gondolkodásmód, városi lakosság falvakba költözése stb.); és mivel megváltozott a lakosság életmódja és gondolkodása; ezért a falvak, falusi családok életképességének biztosítása érdekében szükségessé vált a gazdálkodni vágyó falusiak képzése.

A képzés elemei:

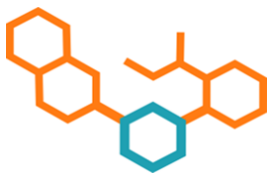
- a) A résztvevők saját kertjében végzett gyakorlatok. Akinek még nincs kertje, az csatlakozik azokhoz, akiknek már van. (Fél óra)
- b) Elméleti előadások és beszélgetések. (Fél óra)
- c) 1-3 napos tanulmányi kirándulás legalább 3 helyszínrre. (túrák)
- d) A téma három fő blokkból áll:
  - a művelési ismeretek teljes skálája
  - vízügyi ismeretek
  - önfenntarthatóság, életmód, értékesítés

Képzési módszertan:

A képzés legkényesebb része a módszertan, amely a következő szempontoknak felel meg:

- Nem csak egyoldalú tudásátadás (a szakértőtől a nyilvánosság felé), hanem a résztvevők közötti tudásátadás is. (Minden résztvevő tud valamit, amit érdemes tanulni tőle.)
- Minden téma a helyszíni tapasztalattal kezdődik. A tapasztalatok feldolgozása és kiegészítése az elméleti részben történik.
- A helyi képzést szervezett tanulmányi kirándulások egészítik ki jól működő gazdaságokba, tapasztalataik feldolgozása.
- A képzés része a résztvevők saját gazdálkodásának nyomon követése és a helyszíni tanácsadás
- A képzés vizsgával zárul, melynek alapja a résztvevők saját gazdaságában elért eredmények.
- A képzés egy évig tart, négy évszakra osztva. Minden téma az évszakok aktuális eseményeihez igazodik.

Részvevők:

A falusiak és az "elszánt" városiak, akik falura költöztek vagy kiköltözést terveznek és már foglalkoznak valamilyen szinten háztáji gazdálkodással vagy annak bármely elemével. Például baromfit, sertést vagy nyulakat tartanak; veteményeskerttel rendelkeznek, gyümölcsfákat gondoznak, gyógynövényeket termesztenek vagy gyűjtenek stb. (Nem érdemes másokat is bevonni a képzésbe.)

A résztvevők különböző pénzügyi és társadalmi környezetből érkeztek.

Képzési idő:

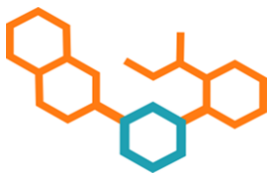
Egy év, egy hónapban két nap, napi 8 óra, tehát összesen 192 óra.

A tréningek tapasztalatai:

- a) A résztvevők érdeklődnek, de többségük nem alkalmazza a tanultakat a mindennapi életében. Ezért szükséges, hogy a résztvevők már a képzés előtt megkezdjék a gazdálkodást.
- b) Egyedül maradnak a képzés után felmerülő kérdéseikkel. Képzés utáni tanácsadás szükséges.
- c) Kellő gyakorlat hiányában a résztvevők nehezen értik meg az elméletet, és még nehezebb a gyakorlatban való alkalmazás. Minden témát gyakorlati tapasztalattal kell kezdeni.
- d) A megközelítés, az általános összefüggések csak akkor keltik fel a résztvevők érdeklődését, ha egy konkrét gyakorlathoz kötődnek. Például a regeneratív talajismeretet konkrét talajműveléssel, megfigyelésekkel kell összekapcsolni; terepi megfigyelésekre kell építeni a biológiai szukcessziót stb.
- e) Ha a résztvevők magukra maradnak a képzés után, akkor aktivitásuk jelentősen csökken. Hasznos pl. kerti klub szervezése vagy rendszeres továbbképzés.
- f) A falusiak és a városból beköltözők nehezen tudnak kapcsolatot teremteni egymással. Egy tréning segíti a kapcsolatokat és az együttműködés kialakítását. A képzés haszna nem csak a tudás gyarapodásában mutatkozik meg, hanem a kapcsolatok építésében, az együttműködésben, a közösségek szerveződésében is, akár partneri, baráti kapcsolatok is kialakulhatnak.
- g) A tanulmányutak ösztönzik a résztvevőket, jellemző a látottak szinte azonnali hasznosítása. A tanulmányi kirándulások ezért fontos részét képezik a képzésnek.

Információk a projektről:

Projekt címe: „Ökológiai szemléleten és öfenntartáson alapuló tájgazdálkodás oktatása vidéki közösségekben”.

A projekt időtartama: Egy év - 192 óra

Társfinanszírozás : Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Operatív Program

Projekt koordinátor (a szervezet neve): Lantos Tamás

Résztevő országok: Kárpát-medence országai: Magyarország, Románia, Horvátország, Szerbia, Szlovákia

A projekt weboldala: nincs.

Kapcsolattartó:

Lantos Tamás

Ormánsági Alapítvány

+36 20 347 2686

Kérjük, olvassa el a kapcsolódó EPALE-cikket is: [„A befogadás és sokféleség ökológiai és társadalmi vonatkozásai a felnőttoktatásban”.](#)

Megjegyzés:

Ez az esettanulmány az európai projektmenedzsment és hálózatépítés terén kezdőknek szóló gyakorlati eszköztár 2. részében található.

Az Eszköztár 1. részének célja, hogy elkalauzolja Önt a projektötlettől a sikeres pályázatig.

Címe: „**Eszköztár az európai projekttervezésről és -tervezésről**”.

Az Eszköztár 1. részének online, interaktív formája [ITT](#) található .

Az Eszköztár 1. részének PDF, letölthető verziója [ITT érhető el](#) .

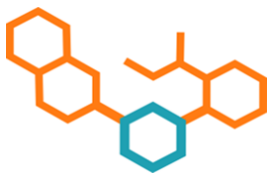
Az Eszköztár 2. részének célja, hogy támogassa az Európai Unió által társfinanszírozott európai projektek sikeres megvalósítását: Címe:

„**Eszköztár az európai projektek menedzseléséhez, nyomon követéséhez és értékeléséhez**”

Az Eszköztár 2. részének online, interaktív formája [ITT](#) található .

Az Eszköztár 2. részének PDF, letölthető verziója [ITT érhető el](#) .

2: Digitális átalakítás a jobb táv- és online oktatás és tanulás érdekében felnőttek számára.

Projekt címe: : „A tanulás harmonizálása: Hogyan forradalmasítja a zene az izlandi nyelvoktatást a külföldiek számára”

A projektről

A cél az volt, hogy új módszert kínáljanak az izlandi nyelv tanulására a bevándorlók számára, ahol a zenét tanítási eszközként használják a távoktatásban. Továbbá, hogy az izlandi zenei örökségen keresztül oktassák az izlandi nyelvet, és ezzel egyidejűleg javítsák a diákok izlandi kultúrával kapcsolatos kulturális műveltségét és növeljék az önbizalmat. A program az európai nyelvi keretrendszer alsóbb szintjei alapján készült.

A projekt célja az volt, hogy változatos tanítási módszereket kínáljon a távoktatásban, és lehetőséget adjon a hallgatóknak arra, hogy innovatív módon, a zenén keresztül aktív résztvevői legyenek a nyelvtanulásnak.

Az ötlet

Thráinn Árni Baldvinsson zene- és általános iskolai tanár, a Tónholt zeneiskola alapítója a Húsavík Akadémiai Központtal együtt dolgozott ebben a projektben. Korábban gyerekeknek szóló izlandi nyelv- és zeneórák összekapcsolásán is dolgozott, ezzel együtt népszerűsítve őket a játékban és a munkában. A projekten való munka során egyértelművé váltak a zenei és izlandi tanárok közötti szoros együttműködés előnyei. Azok a diákok, akik az összetettebb feladatokban bátortalanok voltak, önbizalommal merültek el az összetett dalszövegek tanulmányozásában. A multikulturális oktatásban, ahol sok új, külföldi származású hallgatót kell izlandi nyelven tanítani, ez a projekt örvendetes színfolt volt, és könnyedebb megközelítést kínált az izlandi nyelv tanításához.

Az Izlandi Ének-Zene projekt célja a külföldi származású gyerekekkel való tanítás során szerzett jó tapasztalatok és ismeretek adaptálása az izlandi nyelv felnőtteknek való tanítására.

A program kétféleképpen készült. Először a hallgatók találkoztak a zenetanárral, és előre meghatározott, speciálisan kiválasztott dalokat hallgattak meg, amelyek alkalmasak az izlandi tanulmányaikat folytató diákok számára. Ezt követően a csoport egy izlandi nyelvtanárral ment át a szövegeken, a fordításokon és a tolmácsoláson. Ez a módszer lehetőséget ad a diákoknak, hogy kreatív helyzetekben tanuljanak izlandi nyelvet, a tanárok pedig lehetőséget kapnak izlandi tanulmányaik támogatására és önbizalmuk növelésére. Figyelembe veszik az általános szókinccset, de minden ember érdeklődési területét és munkakörét is figyelembe veszik, hogy a résztvevők a legtöbbet hozhassák ki a programból.

A hagyományos izlandi oktatásban a tanárnak viszonylag rövid időn belül sok anyagot kell eljuttatnia a tanulókhöz, így ez a módszer változást jelenthet a hagyományos tanításban, és egyben újszerű, szórakoztató szemléletű tanítást kínálhat. Szintén előny, hogy a nyelvtanulással egy időben a diákok a zenén keresztül ismerkednek meg az izlandi kulturális örökséggel.

A tanítás

Mivel kísérleti óra volt, két 5 fős csoportot állítottunk össze. A csoport hetente kétszer találkozott, 5 héten keresztül két órában, és az órák egyórás zeneórával kezdődtek egy zenetanárral, aki előre meghatározott dalokat tanított a diákoknak. A második órában egy izlandi tanár volt a csoporttal, átnézte a tanult dalok szövegét, és összekapcsolta őket az izlandi kultúrával.

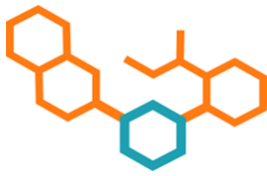
Minden hallgató kapott kölcsön egy ukulelét, és az egész tanfolyam alatt használhatta. A Zoom alkalmazást használtuk, a diákoknak fegyelmezettnek kellett lenniük és be kellett kapcsolniuk a kamerát és a mikrofont.

Néhány dolog a kísérleti tanítás után

Izlandi leckék:

- Fontos egy rövid bemutatkozással kezdeni, ahol mindenki bemutatkozik, és elmondja, hogy mit tesz a csoportmunka érdekében.
- A legjobb, ha a tanítás heti 2-3 alkalommal történik.
- Fontos, hogy a hallgatók hasonló szinten legyenek az izlandi tanulmányaik során, pl. nem jó, ha a folyékonyan beszélő izlandi diákok olyan kezdőkkel kerülnek egy csoportba, akiknek még meg kell tanulniuk az alapokat.
- A tanfolyam továbbra is alkalmas minden szintű hallgató számára, akik változatosabb tananyagot és más megközelítést szeretnének. De szükséges, hogy a képesség szintje hasonló legyen a csoporton belül.
- Kezdőknél az alapvető dolgok megtanításával kell kezdeni, mint név, otthon, ábécé, számok, életkor, foglalkozás, napok, hetek és hónapok nevei, színek, zenével kapcsolatos szavak. De a zenei tartalomtól és a tanulók különböző képességszintjétől is függ, hogy milyen mélyre mennek a szövegek tanulmányozásában.
- Talán jó lenne arra törekedni, hogy a hallgatók már a tanfolyam megkezdése előtt elvégezzék az izlandi kurzusok 1. szintjét, így az alapok már megvannak. Mert a haladó szintű tanulókkal mélyebben lehet tanulmányozni a szövegeket és a nyelvtant, például főneveket, igéket vagy mellékneveket kereshet a tanuló a szövegben, vagy találhat

hasonlóságokat az izlandi szavak és a tanulók nyelvének szavai között. Könnyebb a zenéhez kapcsolódó szavak megtanulása is, pl. hang, hangszer, dallamok, koncert, zene, játék, lejátszó, játék, dal, vers stb.

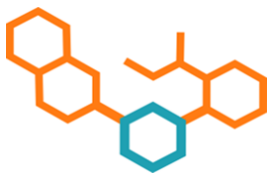
- Könnyebb, ha a tanulók óra előtt megkapják a dalokat és a szövegeket. Így hallgathatták és olvashatták a szövegeket, mielőtt órára jöttek.
- A kurzus fő előnye, hogy a hallgatók változatosabb és szórakoztatóbb tanítási módszereket kapnak, hogy növeljék érdeklődésüket a tantárgy iránt.

A zeneóra:

- Ez a tanítási módszer már bevált, amikor a gyerekeket zenén keresztül tanítják izlandi nyelvre. Most úgy gondoljuk, hogy bebizonyítottuk, hogy a felnőtt diákokkal is nagyon jól működik.
- A diákok aktívan részt vettek és azonnal elsajátították a hangszeret. Néhányan még soha nem nyúltak ukuleléhez, és nagyon meglepődtek, amikor látták, milyen jól ment a játék a kezdetektől fogva. Néhányan soha nem próbáltak hangszeren játszani.
- A távoktatásnak megvannak az előnyei, és a tanítás talán kicsit töményebb volt, mintha az osztályteremben lennénk.
- A távoktatásban résztvevő hallgatók felhasználták a tanár által biztosított YouTube-videókat is, amelyek részletesen lefedték a tananyagot, és a hallgatók megtekinthették a tananyagot, amikor nekik megfelelt.
- A foglalkozások kissé túl hosszúak voltak, ezért javasolt 30-40 percre rövidíteni. Megterhelő egyszerre két órát végigülni egy ilyen Zoom tanfolyamon, ezért az órarendet esetleg kicsit módosítani kell.
- Lehet, hogy jobb lett volna az izlandi órákkal kezdeni és a zenével befejezni, legalább egy próbát megért volna. Ki lehetne próbálni a kettő váltogatását is..

Minden tanulót arra ösztönözték, hogy legyenek aktívak saját tanulásuk során, és mutassák meg önállóságukat. Segítséget kaptak az általuk választott izlandi és külföldi dalok elsajátításában, de a kurzus egyik célja az volt, hogy a hallgatók önállóak legyenek, és továbbra is használják mind a hangszertanulást, mind az izlandi nyelvet saját hasznukra, örömükre. Külföldi szövegű dalokat is vizsgáltak, hogy feloldják a tanulást.

Következtetések

Ami jól esett:

- Az izlandi nyelv tanításának ez az új megközelítése jól működött. A diákok jobban megértették az izlandi nyelvet, és egyúttal megtanultak ukulelén játszani.
- A hallgatók nagyon élvezték ezt a kurzust, és érdeklődést mutattak a tanulmányaik folytatása iránt.
- A kurzus nagyon hasonló volt a „szokásos tanítási módszerekhez”.

Amin lehetne javítani:

- Az órák, különösen a zenei órák túl hosszúak voltak. Egy óra túl hosszú. 30-40 percre kellett lerövidíteni.
- Lehetőség van a sorrend megváltoztatására, kezdve az izlandi órákkal, majd továbblépve a zenére. Miután a diákok átnézték a szöveget, talán jobban átérzik a dalt és a szöveget együtt.

Információk a projektről:

Projekt címe: „A tanulás harmonizálása: Hogyan forradalmasítja a zene az izlandi nyelvoktatást a külföldiek számára”

A projekt időtartama: A projekt 2022 júniusában indult és 2023 júliusában ért véget.

Társfinanszírozás : A projektet az Oktatási és Képzési Szolgáltató Központ (Fræðslumiðstöð Atvinnulífsins) finanszírozza.

Projektkoordinátor (a szervezet neve): Husavík Akadémiai Központ (Þekkingarnet Þingeyinga).

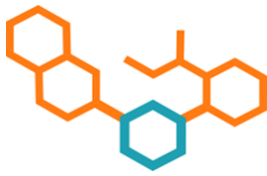
Részvevő országok: Izland

A projekt weboldala: A projektnek nincs weboldala

Kapcsolattartó:

Hilmar Valur Gunnarsson

hilmar@hac.is

Kérjük, olvassa el a kapcsolódó EPALÉ-cikket is: [„A tanulás harmonizálása: Hogyan forradalmasítja a zene az izlandi nyelvoktatást a külföldiek számára”](#)

Megjegyzés:

Ez az esettanulmány az európai projektmenedzsment és hálózatépítés terén kezdőknek szóló gyakorlati eszköztár 2. részében található.

Az Eszköztár 1. részének célja, hogy elkalauzolja Önt a projektötlettől a sikeres pályázatig.

Címe: „**Eszköztár az európai projekttervezésről és -tervezésről**”.

Az Eszköztár 1. részének online, interaktív formája [ITT](#) található .

Az Eszköztár 1. részének PDF, letölthető verziója [ITT érhető el](#) .

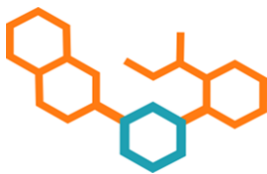
Az Eszköztár 2. részének célja, hogy támogassa az Európai Unió által társfinanszírozott európai projektek sikeres megvalósítását: Címe:

„**Eszköztár az európai projektek menedzseléséhez, nyomon követéséhez és értékeléséhez**”

Az Eszköztár 2. részének online, interaktív formája [ITT](#) található .

Az Eszköztár 2. részének PDF, letölthető verziója [ITT érhető el](#) .

3: A tanulók és oktatók környezettudatossága és a felnőtt európaiak aktív demokratikus részvételének támogatása.

Projekt címe:

„Advocate4Environment”

A projekt célja(i):

Az Advocate4Environment projekt célja a fiatal felnőttek (18-30 évesek) önkéntes munkában való részvételének és a környezetvédelemmel kapcsolatos érdekérvényesítésének elősegítése volt. A projekt célját olyan tananyagok kidolgozásával érte el, amelyek (a) betekintést engednek a környezetvédelem történetébe, és (b) inspirációt és eszközöket biztosítanak a fiatal felnőtteknek és az ifjúsági munkásoknak az érdekképviselő új formáinak kidolgozásához.

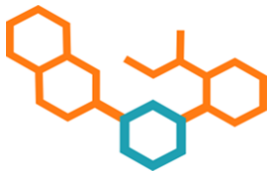
Az Advocate4Environment projekt egy innovatív és vonzó keretet javasolt a környezeti kihívások tudatosítására – különösen a társadalom legfiatalabb rétegei körében. A környezetvédelemmel és a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos oktatáson keresztül a projekt a felelős érdekérvényesítés erősítésével elősegítette a fiatalok civil szerepvállalását ezekben a kérdésekben.

Míg a projekt kezdetben azokra a fiatal felnőttekre összpontosított, akik környezetvédelmi szószólóvá szeretnének válni, a partnerek olyan erőforrásokat fejlesztettek ki, amelyek többféle előnnyel járnak mindazok számára, akik társadalmi hatású érdekérvényesítő gondolkodásmódot szeretnének elsajátítani. A projekt közvetlen eredményein túl a partnerség olyan kulcskompetenciák fejlesztésére törekedett, amelyek a környezetvédelem közvetlen témáján túlra is kiterjeszthetők. Azáltal, hogy felhatalmazták a fiatalokat és eszközöket adtak nekik ahhoz, hogy aktív szószólóvá váljanak, s felvértezték őket azokkal a készségekkel, amelyekkel hatékony kommunikálhatnak.

Főbb célok:

- A fiatalok környezetvédelemben való részvételének elősegítése érdekképviselővel.
- A környezetvédelem és az azzal kapcsolatos problémák tudatosítása, valamint ismeretek, készségek, attitűdök és motiváció elsajátítása az egyéni és közös munkához, hogy megoldást találjanak az aktuális problémákra, és megelőzzék azokat, amelyek felmerülhetnek.
- A társadalmi mobilizáció előmozdítása a globális környezeti problémákra adott alternatív válaszok kidolgozása érdekében.

- Az ifjúsági munkások képzése készségeik fejlesztésére a környezeti nevelésben, az érdekképviseleti kampányok előkészítésében és nyomon követésében, valamint a fiatalok vezetői képességeinek fejlesztésében.

A képzés elemei:

A képzésre javasolt témák a következők voltak:

- (1) Az érdekképviselet ereje a következő generációs vezetők felépítésében.
- (2) Példavezérelt vezetés fiataloknak: mi a szereped?
- (3) Miért érdemes kampányt indítani?
- (4) Hogyan készítsünk érdekérvényesítő stratégiát?
- (5) Webes érdekképviselet.
- (6) Kommunikáció és tájékoztatás: hogyan lehet hatékonyan terjeszteni az üzenetet.
- (7) Kockázatértékelés.
- (8) Értékelés és nyomon követés.
- (9) A partnerségek ereje.

Képzési módszertan:

A képzés középpontjában a tananyag állt, amely tizenöt modulból áll, két részre osztva: érdekképviseletre és környezetvédelemre. A két egységet úgy írták meg, hogy a modulok illeszkedjenek egymáshoz, és értelmes, gyakorlaton alapuló tananyagot alkossanak.

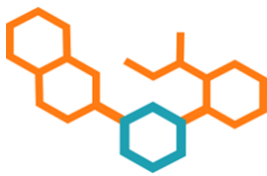
Minden modul egy elméleti és egy gyakorlati részből állt, opcionálisan további anyagokkal. A gyakorlati rész csapatmunkával és egyéni gyakorlattal valósult meg a képzésben.

A tananyag úgy készült, hogy kiemelje azokat a készségeket, ismereteket és attitűdöket, amelyek elengedhetetlenek ahhoz, hogy sikeres környezetvédelmi aktivistává váljanak. A program végére a gyakornokok elsajátították a környezetvédői munkához szükséges ismereteket, készségeket és attitűdöket. Ezen a dinamikus tanfolyamon a gyakornokok sokféle tapasztalatot és alapvető ismereteket szereztek a környezetről, az azt körülvevő kérdésekről és az érdekképviselet fontosságáról.

A képzést úgy bonyolították le, hogy megszerezzék a szükséges készségeket a környezeti kérdések azonosításához, megoldásához és támogatásához. Végül a kiemelt attitűdök hozzásegítették a tanulókat ahhoz, hogy elsajátítsák a környezetvédelemmel kapcsolatos értékrendet, valamint a motivációt a környezet védelmében való aktív részvételre.

Az egyes modulok tanulási eredményeit az elméleti és gyakorlati részek kombinációjával kaptuk meg. A tanulási eredmények értékelését gyakorlati példák, esettanulmányokon és csoportmunkán keresztül mérték.

Részvevők:

A projektben két csoport vett részt:

1. Fiatal felnőttek, akik aktivisták akarnak lenni, fiatal önkéntesek.
2. Ifjúsági munkások, önkéntes menedzserek, oktatók és civil szervezetek munkatársai.

Fogadó szervezet:

Rightchallenge – Associação (E10005770 – Portugália)

A képzés időpontjai:

2022. február 28 - március 3

Jelenlévők száma:

15 fő volt jelen a helyszínen és online.

A projekt következtetései:

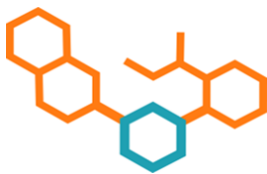
A projekt sikeresen növelte a környezeti tudatosságot a fiatal felnőttek körében oktatási források, műhelymunkák és a részvételi lehetőségek biztosításával. A résztvevők mélyebben megértették a környezeti kihívásokat és a fenntartható gyakorlatok fontosságát. Emellett a projekt hangsúlyozta a demokratikus részvétel fontosságát a környezeti kérdések kezelésében. Az érdekképviseleti erőfeszítések és a politikai döntéshozókkal való együttműködés révén a résztvevők megtanulták, hogy hangjuk és tetteik hogyan befolyásolhatják a döntéshozatali folyamatokat.

A civil szervezetekkel, közösségekkel és más érdekelt felekkel való együttműködés létfontosságú volt a projekt céljainak eléréséhez. A partnerségek elősegítették a tudásmegosztást, az erőforrások megosztását, valamint a környezettudatosság és a demokratikus részvétel nagyobb hatékonyságát.

Levont tanulságok:

Mind a fiatal felnőttek, mind az ifjúsági munkások eltérő szintű környezettudással és elkötelezettséggel rendelkezhetnek. Ezért kulcsfontosságú volt, hogy a kezdeményezéseket úgy alakítsák ki, hogy azok megfeleljenek minden résztvevő különféle igényeinek és érdeklődésének.

Az ifjúságsegítők elsősorban arra törekedtek, hogy a fiatalokat olyan gyakorlati lépésekre ösztönözzék, amelyek elősegítik a felelősségvállalás érzését, valamint segítik őket fenntartható életmód választásában. Mind az ifjúsági munkások, mind a fiatal felnőttek számára a projekt lehetővé tette, hogy továbbra is közvetlenül hozzájáruljanak a környezet megóvásához.

Javaslatok a jövőbeli kezdeményezésekhez:

A projekt által Portugáliában lebonyolított képzés fő célja a generációk közötti elkötelezettség előmozdítása volt:

- Segítse elő a generációk közötti együttműködést és tanulást az ifjúságsegítők és a fiatal felnőttek közötti interakciók elősegítésével. Az ismeretek, készségek és tapasztalatok cseréjének ösztönzése a környezettudatosság és a demokratikus részvétel elősegítése érdekében a korcsoportok között.
- Használja ki a digitális platformok erejét vonzó és interaktív tartalom megjelenítéséhez. A projekt felhasználóbarát anyagokat, online tanfolyamokat és multiplikátor eseményeket fejlesztett ki, amelyek kényelmes hozzáférést biztosítottak a felnőttek számára információkhoz, eszközökhöz és hálózatépítési lehetőségekhez.
- Globális együttműködés és tudásmegosztás ösztönzése a környezettudatosság és a demokratikus részvétel terén. A projekt hálózatokat hozott létre, amelyek összekapcsolták a különböző régiókban élő egyéneket, szervezeteket és kezdeményezéseket, lehetővé téve a legjobb gyakorlatok és innovatív megközelítések cseréjét.
- Hozzon létre hosszú távú elkötelezettségi stratégiákat a folyamatos részvétel és a folyamatos környezettudatosság biztosítása érdekében. A projekt mentorprogramokat, coaching lehetőségeket fejlesztett ki a folyamatos tanulás, együttműködés és támogatás elősegítésére.

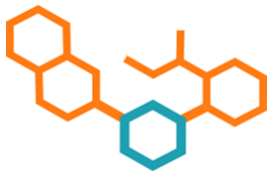
Ezen ajánlások végrehajtásával a projekt növelheti a jövőbeli kezdeményezéseket és a környezettudatosságot, a demokratikus részvételt és a kollektív fellépést a fiatal felnőttek és az ifjúságsegítők körében. Ezek az erőfeszítések nagyon fontosak voltak egy fenntarthatóbb és részvételen alapuló társadalom felépítésében, amelynek középpontjában a környezeti kihívások megoldása áll.

Információk a projektről

Projekt címe: „Advocate4Environment”.

A projekt időtartama: 24 hónap

Társfinanszírozás: Erasmus+ – Együttműködési partnerségek a fiatalok körében

Projektkoordinátor (a szervezet neve): VEJLE KOMMUNE – Dánia

Részvevő országok : Portugália , Szlovénia , Svédország , Írország

A projekt honlapja: <https://advocate4environment.vejle.dk/>

Kérjük, olvassa el a kapcsolódó EPALE-cikket is: „[A tanulók és oktatók környezettudatossága és a felnőtt európaiak aktív demokratikus részvételének támogatása](#)”.

Megjegyzés:

Ez az esettanulmány az európai projektmenedzsment és hálózatépítés terén kezdőknek szóló gyakorlati eszköztár 2. részében található.

Az Eszköztár 1. részének célja, hogy elkalauzolja Önt a projektötlettől a sikeres pályázatig.

Címe: „**Eszköztár az európai projekttervezésről és -tervezésről**”.

Az Eszköztár 1. részének online, interaktív formája [ITT](#) található .

Az Eszköztár 1. részének PDF, letölthető verziója [ITT érhető el](#) .

Az Eszköztár 2. részének célja, hogy támogassa az Európai Unió által társfinanszírozott európai projektek sikeres megvalósítását: Címe:

„**Eszköztár az európai projektek menedzseléséhez, nyomon követéséhez és értékeléséhez**”

Az Eszköztár 2. részének online, interaktív formája [ITT](#) található .

Az Eszköztár 2. részének PDF, letölthető verziója [ITT érhető el](#) .

